

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *A főváros az idén már száznál több épületet fűt lignittel*

Forrás:

Nemzeti Újság

Bp

(Hely)

1924. 11. 6.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Tárgy

662.6

Hely

Idő

"1924"

Személy

A főváros az idén már száznál több épületet fűt lignittel

A lignittel való fűtés nagy megtakarításokat jelent a fővárosnak A tüdőtestek átalakítása féltév alatt kifizetődik

(A Nemzeti Újság tudósítójától.) Amikor a főváros megszerezte a Gyöngyös városi lignitbánya részvénytöbbségét, a szénbánya érdekeltségek részéről elkezdett harcot folytatni a bányavásárlás ellen és ha nem a közgyűlést pótló tanácsülés, hanem a közgyűlés elé került volna a bányavásárlás kérdése, az érdekeltségeknek nagy apparátussal megindított háboruja talán sikerrel is járt volna és a lignitbányavásárlás nem jött volna létre. Az érdekeltségeknek ugyanis nem volt közömbös, hogy a főváros, mint nagyvásárló a piacon marad-e vagy sem és természetes volt a részükre, hogy még a sajtó egy részét is sikerült félrevezetniük s a bányavásárlás elleni állásfoglalásra rábírnok. *Az érdekeltségek harca azonban nem vezetett eredményre, a főváros megvásárolta a gyöngyösi lignitbánya részvényeinek többségét és azóta mind több és több épületében vezeti be a lignittüzelést.*

A főváros nem ment bele ebbe a vásárlásba készületlenül. Előbb alaposan kikísérletezte a lignittüzelést és csak aztán vásárolt bányát. A főváros kereskedelmi gondosságához tehát semmi kétség nem fér, az üzlet jóságát pedig az eddigi tapasztalatok igazolják. Oka is volt a fővárosnak arra, hogy saját bányájából kitermelt fűtőanyaggal való tüzelésre térjen át. *Függetlenül kellett ugyanis magát a sok bányász- és fuvarosstrájkjától, amelyek minduntalan veszélyeztették az iskolák s ami még veszedelemesebb volt, a kórházak fűtését, egyben függetlenül is kellett magát a piactól és spekulációtól, hogy ezzel is megtakarításokat érjen el a főváros számára. Az első lépést a lignittel való tü-*

zelés irányában a főváros 1920/21 telén tette. Ekkor ugyanis oly rossz szemet kapott a főváros és oly keveset, hogy pl. a Szent István kórház négy kazánja közül csak egyet tudott fűteni s a betegek száma dideregték a hidegtől, az orvosok pedig megdermedt ujjakkal végezték a legsúlyosabb műtéteket. Egy lignitbánya akkor ingyen átalakította a Szent István kórház kazánjainak fűtőtesteit lignitfűtésre, mire a főváros a Szent István kórházat lignittel fűtötte, ami ott nagyszerűen bevált. Mivel pedig a fűtőtestek átalakítása fél év alatt kifizetődött, a lignit pedig a szénnél olcsóbb, a koksznál a felével olcsóbb fűtőanyag, a főváros lassacskán több és több fűtőtestet alakított át lignitfűtésre és tavaly már 27 helyen fűtött lignittel. *Sehonnan panasz a fűtés ellen nem érkezett. Azeelőtt megszokott dolog volt, hogy az iskolákban egyes tanórák elmaradtak, sőt egész délelőtt lehetetlen volt az oktatás egyes tantermekben, mert a kályha füstölt, vagy bebűdösítette, szén- vagy kengázakkal töltötte meg a tantermet. Azokból az iskolákból, ahol már lignittel fűtenek, soha ilyen panasz nem érkezett, a lignitfűtés mindenütt nagyszerűen bevált.*

A számítások szintén a lignit javára szólnak. A főváros a gyöngyösi lignitbánya részvényeinek 51

százalékát, tehát az abszolút többséget szerezte meg, míg kb. 30 százalék Gyöngyös város tulajdonában, kb. 20 százalék pedig magánosok kezén van. *A bánya a piac alakulásától függetlenül termel, hiszen azzal nem kell számolnia, mert nem annak a részére termel, hanem csak a főváros és Gyöngyös városa részére, amely előbbi elektromos műveinél égeti a lignitet. Azonkívül van egy kötése napi 15 vagon lignitzállítására, de szállithatna sokkal többet is, mert hiszen a környék állandóan ostromolja a bányát lignitért. A részvénytöbbség megszerzése 1,6 milliárdba került, holott a főváros bányaszakértői csak a bányaeépítményeket és gépfelszerelést az év elején öt és fél milliárdra becsülték. Ma ez a technikai felszerelés már tíz milliárdnál is többet ér. A berendezés és felszerelés, Lignit nélkül. A megtakarítás pedig már a múlt télen 61 millió volt, az idén természetesen jelentékenyen több lesz.*

Zboray János műszaki főtanácsos, ki a főváros fűtőtechnikai szakértője, munkatársunknak a lignitfűtésről ezeket mondotta:

— Először a Szent István-kórházban fűtöttünk lignittel, aztán bevezettük a lignitfűtést a Bakács-téri kórházba, a fertőtlenítő intézetbe, a Népszállóba stb., most folynak az átalakítások a Szent László-kórházban és ezután az Új Szent János-kórház fűtőtesteit fogjuk átalakítani lignit-tüzelésre. Ez mindenütt nagyszerűen bevált és így nem vagyunk kénytelenek a magyarországi barnaszenet vagy a drága külföldi szenet vásárolni. Ennek nemzetgazdasági szempontból is nagy jelentősége van, mert nem kell kivinni a pénzünket külföldre s a termeléssel magyar bányászoknak adunk kenyeret. A lignitből ugyan háromszor annyi kell, mint kokszból, ezzel szemben azonban létszer olcsóbb és így körülbelül felannyiba kerül, mint a kokszfűtés. A szénnél természetesen még olcsóbb és negyed-, ötödannyiba kerül, mint a szénfűtés. Amellett a lignit pl. sok-

kal jobban ég, mint a gyengeminőségű magyar szén. Ezért ma már az iskolák jó részében is lignittal fűtünk és pedig Meidinger-kályhákat.

— A gazdaságosságra eléggé jellemző, hogy 1921—22-ben 53.000 mázsa barnaszénnel 114.538 q gőzt állítottunk elő 112,283.000 korona költséggel. Ezzel szemben 1922—23-ban 83.000 mázsa lignittal 150.000 q gőzt állítottunk elő 95,000.000 korona költséggel. A nyereség itt 17,000.000 korona. *Az effektív nyereség azonban 61,900,000 korona,* azért 150.000 q gőznek barnaszénnel való előállítására 156,000.000 koronába került volna, csak az 1921—22. évi szénárakat véve alapul! Természetes, hogy ilyen gazdaságosság mellett mind nagyobb mértékben terjesztjük ki a lignitfűtést és *az idén már 35 helyen fűtünk lignittal.* A fűtőtestek átalakítása állandóan folyik és maholnap a főváros a saját lignitjével fog mindenütt fűteni.

A harmincöt helyen való fűtés azt jelenti, hogy *a főváros száznál jóval több épületet fűt már lignit-*

tel, mert hiszen minden iskola, minden kórház stb.
több épületből vagy pavillonból áll. Mivel pedig a
lignittel való fűtést állandóan kiterjesztik, jövőre
már több száz épületet fog a főváros lignittel fűteni
— évi több száz millió megtakarítással.

